

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Докази і доказування у провадженнях
про кримінальні правопорушення»

Кафедра кримінального процесу

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Форми здобуття вищої освіти: денна
Мова викладання: українська
Навчальний рік: 2023/2024 н.р.
Форма підсумкового контролю: залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного
працівника, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь, вчене звання
посада
профайл викладача

Письменний Дмитро Петрович
к.ю.н., професор
професор кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0002-7059-3935>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

0380503319691, внутрішній НАВС 14-93
Krum.proces@ukr.net.

Очні:
(відповідно до окремого графіка кафедри)
On-line: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=3518>

Стислий опис навчальної дисципліни

**Мета вивчення навчальної
дисципліни**

оволодіння здобувачами ступеня вищої освіти глибокими теоретичними знаннями щодо порядку збирання, перевірки та оцінки доказів і їх процесуальних джерел у кримінальному провадженні, а також формування практичних умінь та навичок правильного застосування норм доказового права.

Тривалість

кредита ЄКТС/90 годин (лекції – 8 годин, семінарські заняття – 16 годин, практичні заняття – 6 годин, самостійна робота – 60 годин)

Форми та методи навчання

Аудиторна робота (в т.ч. он-лайн): лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні і семінарські заняття (індивідуальні або групові опитування; дискусія, аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту); розбір документації; тестування; підготовка реферату; індивідуальна або групова презентація.

Поточний контроль

Самостійна робота: опрацювання навчальних питань, вирішення тестових завдань, вирішення практичних завдань; підготовка рефератів (довідей).
Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 (незадовільно) потребує перескладання.
Самостійна робота оцінюється окремо.

Остаточний бал поточного контролю визначається як сума всіх отриманих балів розділена на кількість отриманих балів (при цьому «2» та «н» не враховуються) та помножена на коефіцієнт 12.

Максимальна кількість балів – 60.

При наявності трьох невідпрацьованих пропусків або негативних балів здобувач до підсумкового контролю не допускається.

Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань теоретичної частини та встановлення умінь та навичок з практичної частини.

Максимальна кількість балів – 40.

Пререквізити (Prerequisite)

Базові знання: «Кримінальний процес», «Кримінальне право», «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи України», «Криміналістика», «Кримінологія», «Оперативно-розшукова діяльність», «Адвокатури України» тощо. В якості емпіричної бази навчальна дисципліна використовує позитивний досвід слідчої та судової практики.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра зі спеціальності 081 «Право»	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ФК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві;
	ФК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;
	ФК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Перелік компетенцій, розвитку яких сприяє вивчення даної навчальної дисципліни («soft skills»):

- самостійного збирати, опрацьовувати та критично аналізувати нормативні акти, доктринальні джерела, судову практику, а також практику Європейського суду з прав людини щодо питань здійснення кримінального процесуального доказування;
- застосування сучасних методів дослідження й аналізу проблемних питань, що виникають під час процесуальної діяльності органів кримінальної юстиції;
- аналізу та використання у навчанні та професійній діяльності праворозуміння та правозастосування даної галузі права;
- міжособистісних відносин, взаємодії з різними типами людей, вміння працювати в команді;
- комплексного розв'язання проблем, моніторингу і контролю поставлених задач, абстрактного мислення.

Структура залікового кредиту (тематичний план)

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем

<p>Тема 1. Основні положення теорії доказів та доказового права.</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, суть і значення теорії доказів. 2. Завдання кримінального процесуального права і доказового права. 3. Кримінальне процесуальне доказування як різновид пізнавальної діяльності. 4. Система доказового права. <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, суть і значення теорії доказів для кримінального провадження. 2. Завдання кримінального процесуального права і доказового права. 3. Місце теорії судових доказів у системі наукових знань. 4. Кримінальне процесуальне доказування як різновид пізнавальної діяльності. 5. Співвідношення дізнання та доказування. 6. Система доказового права. 	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні особливості розвитку доказового права. 2. Закономірності, що пов'язані із виникненням, збереженням, переданням і опрацюванням доказової інформації. 3. Зв'язок теорії доказів з іншими навчальними дисциплінами. 4. Моральні засади доказування у кримінальному провадженні. 5. Концепції «подвійного» та «єдиного» поняття доказів. 6. Співвідношення судових доказів та доказів, які збираються під час досудового розслідування. <p><i>Питання для самоконтролю:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правила поширення юрисдикції Європейського Суду з прав людини. 2. Склад Європейського суду з прав людини. 3. Правові питання імплементації загальновизнаних міжнародних стандартів та принципів кримінального провадження в галузі прав людини у вітчизняне кримінальне процесуальне законодавство. 4. Допустимість обмеження прав людини. 5. Поняття «тест на пропорційність» в аспекті Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. 6. Тлумачення положення «згідно з законом» в практиці Європейського Суду з прав людини. 7. Спори на підставі індивідуальних скарг, статус держави-відповідача під час судового розгляду.
<p>Тема 2. Докази у кримінальному провадженні: поняття, властивості та класифікація</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і значення доказів у кримінальному процесі. 2. Юридичні властивості доказів. 3. Генезис поняття доказів в науці кримінального процесу. 4. Класифікація доказів: загальна характеристика. 5. Збирання, перевірка та оцінка доказів як елементи процесу доказування. 6. Допустимість доказів, умови та процесуальний порядок визнання доказів 	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практика ЄСПЛ у питаннях визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні. 2. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого. 3. Захист доказів у кримінальному провадженні.

	<p>недопустимими.</p> <p><i>семінарські заняття – 4 години</i> Питання до семінарського заняття 2.1: 1. Поняття і значення доказів у кримінальному процесі. 2. Юридичні властивості доказів. 3. Генезис поняття доказів в науці кримінального процесу.</p> <p>Питання до семінарського заняття 2.2: 1. Класифікація доказів: загальна характеристика. 2. Збирання, перевірка та оцінка доказів як елементи процесу доказування. 3. Допустимість доказів, умови та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.</p> <p><i>практичне заняття – 2 години</i> вирішення практичних ситуацій</p>	<p>4. Особливості використання у кримінальному процесуальному доказуванні непрямих доказів. 5. Достатність доказів для прийняття окремих процесуальних рішень.</p> <p><i>Питання для самоконтролю:</i> 1. Загальні гарантії права на справедливий судовий розгляд. 2. Право на доступ до суду. 3. Порядок отримання доказів в практиці Європейського суду з прав людини. 4. Визначення початку і закінчення строку досудового розслідування. 5. Забезпечення ефективного захисту у кримінальному провадженні. 6. Право на захист. 7. Право на правову допомогу. 8. Право на доступ до інформації у кримінальному провадженні. 9. Право на виклик та допит свідків.</p>
<p>Тема 3. Характеристика процесуальних джерел доказів</p>	<p><i>семінарські заняття – 2 години</i> Питання до семінарського заняття 3.1 1. Поняття, види та характеристика процесуальних джерел доказів. 2. Поняття та значення показань свідка та потерпілого у кримінальному провадженні. 3. Поняття та значення показань підозрюваного та обвинуваченого у кримінальному процесі. 4. Показання з чужих слів. 5. Порядок зберігання речових доказів і документів.</p> <p><i>практичні заняття – 2 години</i> вирішення практичних ситуацій</p>	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i> 1. Способи встановлення достовірності показань свідка, потерпілого, підозрюваного. 2. Види показань підозрюваного та їх характеристика. 3. Правові наслідки визнання підозрюваним, обвинуваченим своєї вини. 4. Особливості використання показань із чужих слів у кримінальному процесуальному доказуванні. 5. Показання експерта у кримінальному провадженні. 6. Співвідношення категорій «речі» та «речові докази» у нормативному врегулюванні кримінального процесуального доказування. 7. Порядок знищення речових доказів. 8. Співвідношення документів – самостійного джерела доказів і документів – речових доказів у кримінальному провадженні. 9. Гарантії достовірності висновку експерта у кримінальному провадженні. 10. Електронні докази у кримінальному провадженні.</p>

		<p><i>Питання для самоконтролю:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття приватного життя. 2. Дати визначення поняттю персональні дані згідно ст. 2 Закону України «Про захист персональних даних». 3. Як визначити порушення фізичної і моральної (психічної) цілісності людини. 4. Яка з категорій осіб не підпадає під захист ст. 8 «Право на повагу до приватного і сімейного життя» Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод». 5. Що є складовою права на повагу до приватного і сімейного життя (ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод). 6. Що означає поняття вільне розпорядження своїм тілом. 7. Дати визначення поняття конфіденційність медичних даних. 8. Дати визначення поняттю житло (приміщення або місце для проживання). 9. Чи дозволяється здійснення фотографування, відеозйомки приватного життя особи.
<p>Тема 4. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. 2. Класифікація слідчих (розшукових) дій. 3. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій. 4. Процесуальний порядок проведення окремих соідчих (розшукових) дій <p><i>семінарське заняття – 4 годин</i></p> <p>Питання до семінарського заняття 4.1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. 2. Класифікація слідчих (розшукових) дій. 3. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій. <p>Питання до семінарського заняття 4.2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Допит та його процесуальне оформлення. 2. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи. 3. Пред'явлення для впізнання та його види. <p>Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання.</p> <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <p>вирішення практичних ситуацій</p>	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування примусу під час проведення слідчих (розшукових) дій. 2. Отримання зразків для експертизи: порядок проведення та процесуальне оформлення. 3. Проникнення до житла чи іншого володіння особи до постановлення ухвали слідчого судді. 4. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в режимі відеоконференції. 5. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні.

<p>Тема</p> <p>5. Доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диференціація кримінальної процесуальної форми 2. Особливий порядок кримінального провадження: поняття, суть. 3. Види особливих порядків кримінального провадження <p><i>семінарські заняття – 4 годин</i></p> <p>Питання до семінарського заняття 5.1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види особливих порядків кримінального провадження. 2. Особливості доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках. 3. Кримінальне провадження на підставі угод: види угод та загальний порядок їх судового провадження 4. Загальна характеристика процесу доказування у кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення. 5. Загальна характеристика процесу доказування у кримінальному провадженні на підставі угоди про визнання винуватості. 6. Особливості доказування під час кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. 7. Особливості формування доказів та прийняття процесуальних рішень у кримінальному провадженні щодо окремої категорії осіб. <p>Питання до семінарського заняття 5.2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доказування при здійсненні кримінального провадження щодо неповнолітніх. 2. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх 3. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. <p>Питання до семінарського заняття 5.3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підстави застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. 2. Заходи щодо охорони державної таємниці. Особливості доказування у кримінальному провадженні, яке містить державну таємницю. 3. Особливості доказування у кримінальному провадженні на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні 	<p><i>Теми рефератів, доповідей:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості кримінального провадження на підставі угод. 2. Особливості кримінального провадження щодо окремої категорії осіб. 3. Актуальні проблеми кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. 4. Особливості кримінального провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України. 5. Особливості кримінального провадження на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.
---	--	---

Основні інформаційні джерела

1. Вітвіцький С.С. Джерела доказів у кримінальному процесі України : монографія / С.С. Вітвіцький, О.О. Волобуєва, Д.В. Давидова. – Київ: ВД «Дакор», 2021. – 186 с.
2. Досудове розслідування : навч.-метод. посіб. / [Ю. П. Аленін, Л. І. Аркуша, І. В. Гловюк, В. К. Волошина, О. В. Малахова, О. О. Торбас] ; за ред. В. К. Волошиної. Одеса : Нац. ун-т «Одеська юридична академія», 2020. 141 с.
3. Кримінальний процес України: досудове розслідування : навч. посіб. / [О. О. Волобуєва та ін.] ; за заг. ред. В. М. Бесчастного. Кривий Ріг : Р. Козлов, 2019. 120 с.
4. Кримінальний процес : підручник [О. В. Капліна, О. Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.] ; за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. – Харків : Право, 2019. – 584 с.
5. Кримінальний процес: підручник / [Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С.С. Чернявського. К.: «Видавничий центр «Кафедра», 2021. 858 с.
6. Кримінальне процесуальне право України: навчальний посібник / За редакцією професорів В. Г. Гончаренка та В. А. Колесника. Київ: Юстиніан, 2014. 576 с.
7. Кримінальний процес. Загальна частина (альбом схем): навч. посібн./ Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 144 с.
8. Кримінальний процес. Особлива частина (альбом схем): навч. посібн. / Л. Д. Удалова, Д. О. Савицький, О. Є. Омельченко та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 224 с.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Відп. ред.: С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко. Харків: Одиссей, 2013. 1104 с.
10. Теорія та практика кримінального процесуального доказування : навч. посіб. для підготовки до іспиту / В. В. Вапнярчук, С. В. Давиденко, О. В. Капліна та ін. – Харків : Право, 2021. – 256 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Під час проведення занять з навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» використовуються: мультимедійні проектори, персональні комп'ютери, планшети, програмне забезпечення (IBM i2, ArcGIS), яке дозволяє ефективно та змістовно демонструвати належну інформацію під час занять. Крім того використовується програмне забезпечення: ZOOM, VIBER, MOODLE та інші, за допомогою якого можна проводити дистанційне навчання з навчальної дисципліни.

Системотехнічне забезпечення навчальної дисципліни складається із:

- апаратних засобів (персональних комп'ютерів, мережевого обладнання, джерел безперебійного живлення, серверів, обладнання для відео конференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.
- інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» із пропусковою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;
- програмного забезпечення загального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів, оцінюються на нижчий бал. Перескладання відбувається із дозволу науково-педагогічного працівника за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

- Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ: <https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>
- Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ: https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/regl_zab_yak.pdf

– Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ:
https://www.naiu.kiev.ua/files/dobrochesnist/polozh_26072019.pdf

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт						Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
Мах 60 %						Мах 40 %	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Екзамен	Мах 100%
10	10	10	10	10	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Доцент кафедри кримінального процесу

Доцент кафедри кримінального процесу

Силабус схвалено на засіданні кафедри кримінального процесу НАВС
 Протокол від 26.07.2023 року № 36.
 Т.в.о. завідувача кафедри

Оксана МЕЛЬНИК

Сергій ЗАЙКА

Ольга РИМАРЧУК